

גמרא:

ואם כן, מנין לרבי עקיבא שאדם שאמר ירקי קדירה נאסר בדלועין?

שנינו במשנה: הנודר מן הירק וכו':

ומתרצת הגמרא: לא מדובר כאן שאסר ירק סתם, ולא ירקי קדירה, אלא מדובר באדם שאומר: ירק המתבשל בקדירה, עלי!

ודנה הגמרא בדברי רבי עקיבא, שאם נודר מן הירק אסור גם בדלועין.

ולכן אנחנו אומרים שכוונתו בלשון שכזאת היא לרבות גם את הדלועין, כיון שראינו שאדם זה בא לרבות יותר מאשר ירק רגיל, שהרי אמר "ירק המתבשל בקדירה", ודלועין נחשבים קצת ירק, שהרי שליח מביא אותם כתחליף ירק, ולכן רבי עקיבא אסר גם דלועין.⁽²⁾

והא מן ירק נדר, ודלועין אינם ירק?

ועל אף שהסביר רבי עקיבא את טעמו, שמוכח מזה שהשליח מציע לבעל הבית דלועין כתחליף לירק שהדלועין כלולים קצת בירק, מכל מקום, הרי אין זה המשמעות הפשוטה של המילה ירק?

ובאה הגמרא להסביר: במאי קא מפלגי רבנן ורבי עקיבא — באיזה נקודה נחלקו?

אמר עולא: כאן מדובר באדם שאומר ירקי קדירה יהיו אסורים עלי, ולא אמר סתם "ירק".

רבנן סברי, כל מילתא דצריך שליח לאמלוכי עלה, שאינו קונה אותם השליח מדעתו ללא רשות מפורשת של בעל הבית, לאו מיניה של ירק הוא, שהרי רואים שצריך להתייעץ עם בעל הבית, ולא יכול לסמוך על דברי בעל הבית שאמר לו קנה לי ירק.

וכיון שהתכוון לרבות בלשונו דברים נוספים, ולא רק לאסור ירק רגיל, שהרי לא אמר סתם "ירק" אלא אמר "ירקי קדירה", לכן נאסר גם בדלועין.

ורבי עקיבא חולק, וסובר שכל מילתא דמימליך שליחא עלה, שהשליח מציע אותם לבעל הבית כתחליף, מוכרח מזה שזה נכלל קצת בדבריו הראשונים, שאם לא כן, לא היה מציע לו השליח את זה כתחליף, כמו שלא מציע דבר שונה לגמרי. וכיון שהשליח

ומקשינן: ⁽¹⁾ ודילמא מה שאסר על עצמו "ירקי קדירה" התכוון בכך לרבות ירק הנאכל בקדירה קאמר? ובא לרבות שום ובצל, שהם דברים שבאים לתת טעם בקדירה, וזוהי בלבד כונתו במה שאמר "ירקי קדירה" ולא התכוון לרבות דלועין?

קושייתו.

2. יוצא מהגמרא ג' חילוקי דינים:

א. אם אומר בלשונו "ירק", אינו נאסר בפרי האדמה.

ב. אם אומר בלשונו "ירק קדירה", נאסר

1. קושיית הגמרא צריכה ביאור, שהרי גם אם יש ספק מה היא כוונתו של הנודר, צריכים אנו לאסור מספק, שהרי קיימא לן סתם נדרים להחמיר? כך הקשה הרשב"א. ולפי פירוש ה"לחם משנה" שנכתוב לקמן, יש ליישב את